

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI:

Geslo: Za vergo in narod — za pravico in resnice — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — E. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU
IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLORADO.

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAVZAH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 184.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 23. SEPTEMBER — THURSDAY, SEPTEMBER 23, 1926.

LETNIK XXXV.

Poziv na pomoč prizadetim. - Velika nesreča; 26 ranjenih.

PO VSEH MESTIH NABIRAJO PRISPEVKOVE ZA NESREČE, PRIZADETE PO ORKANU. — PENSACOLA IN MOBILE ZELO PRIZADETI, ŠKODA VELIKA, CLOVEŠKIH ZRTEV NI BILO.

Chicago, Ill. — Chikaški župan Dever apelira na prebivalce mesta, da bi pomagali otirati sali sledovi katastrofe. Dr. Y. W. Chandler pripoveduje, da je našel v neki hiši enajst trupel. Našel je tudi neko mater, ki je tri svoje otročice k sebi privezala, da bi jih otela. Voda je naraščala in je morala dva izročiti valovom, tretjega je pa držala toliko časa na svojih ramah, da je bila rešena. Mr. in Mrs. H. A. Harvey sta s štirimi otroci bežala pred naraščajočo vodo na streho, kjer se je z veliko težavo vseh šest obdržalo od sobote popoldan do nedelje zjutraj. Voda je vrgla na suho truplo J. De Agrella, očeta devetih otrok, katerih dva je držal krčevito v naročju, očividno v namenom, da ju reši, a so vsi trije našli smrt v valovih.

Florida. — Iz Chicago se je odpeljal na mesto nesreče zdravstveni komisar Herman N. Bundesen s 150 zdravniki in stržnicami. Naše mesto je bilo vedno med prvimi, kjer koli je bilo treba nedvomno pomoci in tudi sedaj nenebiti zadnje.

Jacksonville, Fla. — Od takoj poročajo, da so tato smrtno ranili Roberta H. Wooda, pomožnega načelnika policije, kaj je jih zadržal pri tativini. Vojašto patrulira po ulicah.

Mobile, Ala. — Mobile ni tako prizadeto kakor je bilo včeraj poročano. Ob življenju niko prišel, pač pa je šest oseb težko ranjenih, materialna škoda je pa velika. V mestu je začelo med tem, ko je divjal orkan, na več mestih goret, v vsakem slučaju so pa gasilci ogenj pogasili, predno je zavzel večji obseg.

Washington, D. C. — Na Bajamini otoku je prišlo sedem oseb ob življenje; vsi čolni v pristanišču so bili razdejani, dve cerkevi je silen veter porušil, mnogo oseb je ranjenih.

Troy, Ala. — Orkan je divjal dalj proti severozapadu. V pondeljek večer je pustil za seboj sled, ki pretresa človeka z grozo. Na glavni cesti od Montgomery do Troy je ležalo mnogo razbitih avtomobilov. Usoda voznikov ni znana.

Najhujše sta bili prizadeti v pondeljek mesti Lillian in Seminole. Poročilo pravi, da sta v razvalinah. Koliko je mrtvih, še ni ugotovljeno.

Zdravniški krog si v skrbih, da ne bi izbruhnila nalezljiva bolezni v prizadetih krajih. Glede na to so izdali strogi ukaz, da se mora voda, predno se jo uporablja za pijačo, preveriti.

Pensacola je tudi zelo prizadeto. Materialna škoda je velika, kajti večina visokih poslopij je v razvalinah.

Moorehave, Fla. — To mesto s 3000 prebivalci, je bilo v najhujšem vrtincu orkana. Od celičnih mesta je ostala le ena hiša nepoškodovana. To poslopije je bilo takoj spremenjeno v zasebno bolnišnico in obdano vse naokrog s šotori, katere so postavili vojaki. 500 ranjencev je dobilo tukaj prvo pomoč. Nadstropni tukupi so izvlekli izpod razvalin.

Avon Park, Fla. — Tukaj so izvlekli 56 tukupi izpod razvalin.

KITAJCI GROZIJO.

Kantoneški vojaki zahtevajo, da se morajo vsi inozemski parniki umakniti iz vojnega pasa, sicer bodo nanje odprli ogenj.

Peking, Kitajska. — Kantonese, ki kontrolirajo mesto Hankow, so obvestili inozemske konzule, naj sporočijo poljnikom parnikov, ki se nahajajo v vojnem pasu, to je v Yangtze reki in ob kantoneškem obrežju, naj se umaknejo, sicer bodo nanje streljali, posledice naj sami sebi pripomorejo. Zahtevajo tudi, da se vsi inozemski parniki koncentrirajo na eni točki, katero so voditelji kantoneških čet dolčili, kjer jih bodo preiskali.

Izjavljajo tudi, da bodo s točki streljali na inozemske toponime, aka se bodo približali mestu Hankow v času, med solnčnim zahodom in solnčnim vzhodom.

METEOR POVZROCIL VIHAR NA MORJU.

London, Anglija. — V petek so videli na Angleškem, ko je padel v morje velik meteor, ki je povzročil vihar na morju ob atlantski Floridi in divjanje orkana, ki je razdejal mesta. To veste je prinesel angleški list Daily Mail, v katerem pravi člankar, da je njegova trditev resnična.

Calexico, Cal. — Tukaj so občutili lahke potresne sunke, ki pa niso napravili škode.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

VLAK SKOČIL S TIRA; 26 RANJENIH.

Weston, W. Va. — Dve milji severno od Orlando, W. Va., je skočil s tira osebni vlak družbe B. & O. št. 58. 25 potnikov in en železniški delavec je zabilo poškodbe, nekateri težke. Ranjeni so dobili prvo pomoč na mestu nesreče. Kdo je zakrivil nesrečo, ni pojasnjeno.

MELLON ZOPET PRI DELU.

Zakladničarski tajnik zadovoljen s stališčem Evrope, kjer se razmere boljšajo. — O nadaljnjem znižanju davkov ni govora v bližnji bodočnosti.

Washington, D. C. — Za-

kladničarski tajnik Mellon je zopet pri svojem delu, počitničku se minute. Mellon, kakor znano, je bil v Evropi, kjer je na svoje oči viden kako posamezne države celijo rane, ki jih je prizadajala svetovna vojna. V splošnem, tako pravi Mellon, se razmere v Evropi boljšajo. S tem, da se Evropa polagoma postavlja na noge, je tudi za Zed. drž. upanje, da se bo izvoz ameriških izdelkov za Evropo povečal.

Glede ratifikacije francoškega vojnega dolga od strani francoskega parlamenta, Mellon dvomi, da bi se v temu oziru kaj spremeno. Rekel je, da se je znebil velikim sitnostim, ker se ni hotel spustiti z nikomur, ko je bival v Evropi, v pogovor glede vprašanja uravnotevne vojnega dolga.

Ko se ga poročevalci vprašali prvi dan ko je zopet sedel na prostor za pisalno mizo, kaj misli o predlogi za znižanje davkov, katero je predložil kongresni senator Simmons in sicer za 500 milijonov dolarjev, je odgovoril, da o nadaljnjem znižanju davkov v bližnji bodočnosti ni govora.

RAZMERE NA JAPONSKEM

Dijaki in profesorji na Japonskem so obdolženi komunistične propagande, mnogo je arretiranih.

Tokyo, Japonsko. — Liberalna skupina na Japonskem, katero podpirajo japonski birokrati, preganja profesorje in dijake, ki so obdolženi komunistične propagande na Japonskem. Večje število profesorjev in dijakov so vrgli v jere.

Waterloo, N. Y. — Dve osebi sta bili na mestu mrtvi in dve ranjeni, ko je avto, v katerem so vozili, zadel v vlak.

Nesreča se je zgodila v bližini Romulus.

Montreal, Que. — The Mexico City Banking Corporation, ki posluje v Mexico City že 23 let, je prešlo v kanadske roke in sicer jo je kupila Bank of Montreal.

Chicago, Ill. — Paul J. Patten, 427 Aldine Ave., predsednik Lake Zurich Milk kompanije, je na parniku na potu proti Sidney, Avstralija, premrmlil. Truplo so izročili valovom. Star je bil šele 42 let. Umrl je nagloma.

BENJAMIN R. RIGGS.



Današnja slika nam predstavlja ameriškega diplomata Benjamina R. Riggsa, ki se je nedavno povrnil iz svoje službe v ameriškemu poslanstvu v Bukarešti, Romunija. Sedaj bo dodeljen v službo zapadnoevropskih diplomatov.

KRIŽEM SVETA.

Pariz, Francija. — Pariški list Matin poroča, da pripravlja Francouzi tri aeroplane, s katerimi namenljajo poleteti iz Francije v New York. Prvo letalo bo poskusilo svojo srečo 5. oktobra.

Elwood, Neb. — Blagajno First National banke v Elwood so svedrci navrtili in odnesli okrog \$11,000 v gotovini in bondih.

Atene, Grčija. — General Pangalos, bivši grški diktator, ki se nahaja v ječi, je rekel, da je nameraval, ko je bil še diktator, prekiniti zvezne s Turčijo in napeljati na vojno. Nameraval je zaseseti Carigrad.

Bruselj, Belgija. — Belgijski zunanjji minister bo predložil predlog za prohibicijo.

Alkoholne pijače ne bo več dovoljeno prodajati po kavarnah in gostilnah.

Mexico City, Mehika. — Trije moški so bili obešeni v Empalme, v državi Sonora, ker so bili obdolženi, da so podpisovali Indijance k ustaji.

Waterloo, N. Y. — Dve osebi sta bili na mestu mrtvi in dve ranjeni, ko je avto, v katerem so vozili, zadel v vlak.

Nesreča se je zgodila v bližini Romulus.

Berlin, Nemčija. — Pre-mogarska stavka v Angliji je mnenje, da na strani dijakov in obsoje početje policije in oblasti. Tudi listi z malo izjemo oddobravajo stališče profesorjev in se zgrajajo nad oblastjo, ki zatira moderno vzgojo mladih.

MEHIŠKI KATOLICANI OBHAJALI GOD, ARETIRANI.

Mexico City, Mehika. — V Mehiki tudi tega ni dovoljeno katoličanom, da bi obhajali god kakšnega duhovnika. V Mexico City se je zbral skupaj 200 katoličanov, da cestitajo k godišnjemu duhovniku. Bili so pa arretirani in vrženi v ječo. Kaznovani bodo občutno.

LETALSKA NESREČA.

Prekoatlantsko letalo Fonck se je vnelo, ko se je letalec dvignil in hotel poleteti proti Parizu. — Dva letalca mrtva; Fonck se je rešil.

Westbury, N. Y. — Pred par meseci je prispel v Zedinjene države državni francoski letalec, kapitan René Fonck z imenom, da bi pridobil nekoga, ki bi mu pomagal, nameč z de-narnimi sredstvi, pripraviti vse potrebno za polet iz Amerike v Pariz, ne da bi kje med potjo pristjal. Sreča mu je bila nakljena, vse je dobil — le ko je nameraval podvzeti polet, ni dopuščalo vreme. Dan odhoda je moral odgoditi na nedolžen čas. Minuli teden, v četrtek, je bilo zopet vse pripravljeno za odhod — zadnji trenutek je prijetnik opazil pri motorju defekt in zopet je moral počakati. Ko je bil nedostatek popravljen, je Fonck določil dan odhoda — za čast Francije, tudi če ga stane življenje, torek, 21. septembra. Nadel si je nalogo, da hoče prvi poleteti z letalom iz Amerike v Francijo, ne da bi kje pristjal med potjo.

Določeni dan je prišel. Iz Francije je že prišlo poročilo, da vse nestrenpočasno svoje prelepi sredstvi, ter so ga moral preprečiti v bolniču. — **Samor.** V bližini postaje Savski Marof je skočil iz vlaka s samomorilnim imenom Ivan Jakob, doma iz St. Jurja ob juž. Železnic. Ker se pri padcu ni dovolj poškodoval, je potegnil še vojaški revolver in si pognal strel skozi glavo. Vzrok samomora so rodinske razmazne. — **Neprevoden dijak.** 18letni dijak Franjo Zidanec iz Gajevic v Mariboru si je prerezal vsled neprevodnosti na roki arterijo ter so ga moral preprečiti v bolniču. — **Samor.** V bližini postaje Savski Marof je skočil iz vlaka s samomorilnim imenom Ivan Jakob, doma iz St. Jurja ob juž. Železnic. Ker se pri padcu ni dovolj poškodoval, je potegnil še vojaški revolver in si pognal strel skozi glavo. Vzrok samomora so rodinske razmazne. — **Neprevoden šofer.** S silno brzino je vozil po Jurjevske ulici v Zagrebu šofer Jagarčec z enim tovarišem. Ravno na kritičnem mestu ceste mu pride nasproti drugi avto in šofer vsled velike brzine ni mogel več ustaviti voza. Zavojil je na hodnik in povozil dva pasanta. Enemu je silen udarc zlomil obe nogi, drugi pa je dobil več poškodb po vsem telesu. — **Nesreča z orožjem.** Pri nekem svatovanju v Gačkem se je dogodila težka nesreča. Neki fant je na vozu streljal iz revolverja, medtem pa se je splašil konj in se je napeti revolver sprožil in zadel tovariša, ki je sedel poleg njega. Težko ranjenega so prenesli v bolnično, nespretnega fanta pa so arretirali. — **Smrt v vrtincu.** Na nekem izletu se je kopal v velikanskem Stinesovem podjetju, katero si je pa sedaj opomoglo in dela zopet dobiček.

Francoz, operator, ki je prisel ob življenje, zapušča vodo in tri otročice, ki zmanjšajo povratka očeta.

Letalo, ki je stalo \$100,000, je popolnoma uničeno.

Berlin, Nemčija. — Pre-mogarska stavka v Angliji je mnenje, da na strani dijakov in obsoje početje policije in oblasti. Tudi listi z malo izjemo oddobravajo stališče profesorjev in se zgrajajo nad oblastjo, ki zatira moderno vzgojo mladih.

Chicago, Ill. — Paul J. Patten, 427 Aldine Ave., predsednik Lake Zurich Milk kompanije, je na parniku na potu proti Sidney, Avstralija, premrmlil. Truplo so izročili valovom. Star je bil šele 42 let. Umrl je nagloma.

Berlin, Nemčija. — Pre-mogarska stavka v Angliji je mnenje, da na strani dijakov in obsoje početje policije in oblasti. Tudi listi z malo izjemo oddobravajo stališče profesorjev in se zgrajajo nad oblastjo, ki zatira moderno vzgojo mladih.

Iz Jugoslavije

BOLGARSKA VLADA OBLJUBLJA, DA BO DELOVALA NA TO, DA NE PRIDE VEĆ DO NOBENEGA KONFLIKTA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Odgovor bolgarske vlade Jugoslaviji.

tegnil v globino. Tovariši so ga našli že mrтvega.

Letalska nesreča.

V Vinici pri Varaždinu se je pripetila tragična letalska nesreča, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi. Nedavno popoldne je povabil kapitan zagrebškega letalskega oddelka Nikolaj Milietič gospo Oktavijo Marković iz Novega Sada na kratek polet. Pri spuščanju na tla je kriko letala zadel ob drevo. Vsled udarca se je bencin in rezervoar razbil in vnel. Letalo je bilo hipoma v ognju. Oba ponesrečenca sta živa zgorela in ko

Iz življenja in sveta.

POLARNI NARODI IN NJIH ŽIVLJENJE.

Na Alaski so Eskimi od reke Yukona do rtiča princa Waleskega civilizirani in žive v glavnem kot evropski narodi, seveda bolj primitivno. Mnogi imajo bogate rudnike, trgovino in velike črde severnih jelenov. Oblike nosijo večinoma iz obdelane kožuhovine, pa tudi suknene. Dekleta se oblačijo kakor Američanke, hodijo v šolo in žive sploh civilizirano življenje. Mnoge so omoge z beločko. V Kotzebuevem zalivu se pa zopet pričenja beda tega ljudstva, ker žive Eskimi od tu dalje v zemlji. Za bivališče si izkopljejo jamo, ki jo zavarujejo in utrdijo zunaj z ilovico. Oblačijo se izključno v kožuhovino, mesto perila nosijo zajče kože. Šol nimajo kakor njihovi rojaci na južnem delu Alaske ali v Kanadi, pač pa se uče sami v večjih skupinah. Poleg materinsčine obvladajo mnogi tudi angleščino. Svatbe prirejajo zunaj na ledu. Trajajo običajno po tri dni. Njihova bivališča so zelo raztresena.

Eskimi, ki so naseljeni okrog polarnega kroga, zapuščajo doleti svoja bivališča in gredo v gore na lov. Ženske ostanejo doma in obdelavajo kože. Zato so v svoji stroki zelo izurjene, pa stalnega bivališča v pravem pomenu besede sploh nimajo. Mude se pač tam, kjer se jim obeta dober lov. Poznajo ves polarni svet, toda če se jim približa belokožec, se takoj skrije in zato smatrajo mnogi raziskovalci te kraje za neobljedene. Uspehi, ki jih je dosegljelo človeštvo zadnje čase na vseh poljih družabnega življenja, segajo tja do pustinj daljnega severa. Predno pa spregovorim o tem, naj omenim, kdo so ljudje, ki jih imenujem polarniki. To so ljudje, ki so se naveličali življenju v civiliziranem svetu in ki jih žene hrepenjenje po pustolovščinah v daljne severne kraje. Večinoma so to loveci. Pravi polarnik ne stori ničesar samo za denar, ki v teh krajih itak nima posebne vrednosti. Divjadično zamenjava za orožje, strelivo, jestvine in druge potrebsčine. Na lov mora hoditi često, ker mu sicer zmanjka življenskih potrebščin. Kakor vsako živo bitje, tako si zna tudi polarnik v borbi za obstanek pomagati z raznimi triki in sredstvi. Človek bi ne verjal, kaj vse si izmisli tak prostovoljni izgnanc v borbi za vsakdanji kruh. Tako sem naletel pri polarnikih na zanimivo avtomatično vabo za divje zveri. — Vaba je slična majhnu grafonu. Loveci si pošče udobno mesto v pustinji in sicer po možnosti blizu skal. Tu si izkopli luknjo, ki jo pokrije z mrežo, za katero skrije nekako avtomatično piščalko, ki pod pritiskom vetra sama piška, odnosno tuli, in sicer tako, da bi človek misil, da sliši volka ali lisico. Okrog te pasti nameče kose zastrupljenih rib. — Ko je vse gotovo, se skrije in čaka. Čim potegne veter, se začujejo živalskim podobni glasovi, ki jih nosi veter daleč napokrog. Zveri zasišijo te glas in se približajo pasti. Tako jih lovec iz zasede prav lahko pobija ali pa se same zastrupi. Znani so mi slučaji, da je vzel polarni lovec na ta način poleg volkov v eni zimi do 15 severnih lisic, kar pomeni lep kapital.

Drugače je pa življenje na severu pusto in naporno. Ljudje se valjajo po umazanih luknjah globoko podzemljo in kadar kdo umre, ostane tam, kjer ga je dohitela smrť. Sneg ga zamete, ali pa ga požrodivi zveri. Zanimivo je, kako si

je znotraj opremljeno z dolgimi žebli. Past položi polarnik preko morske ožine ter jo privrtri z železnimi kavli. Kit priplava v ožino in obtiči med žebli. Seveda se kit ne da zlepja ujeti. Čim začuti v telesu železo, začne razbijati z repom, toda kolo je prožno in tako se pasti ne more odresti. Ako se posreči, obdržati morskega velikanova v pasti, se mu loveci približajo in ga začno obdelavati s sekiram, dokler ne pogine. Končno se zavalil kit na stran in začne krvaveti. Običajno živi po omamljenju še 1–2 ur. Nato ga loveci potegnejo za glavo in ožino in čakajo plime, ki digne orjaka na led. Tu ga polarniki razsekajo in po kosih odvajajo v svoje naselbine. Lov na kite je vedno znamenit dogodek. Eskimi ga praznujejo s petjem in plesom. Največje veselje pa imajo z lovom na tulene in mrože. Pri tem si pomažejo običajno z ukročenim mrožem, ki zvabi svoje tovariše k obali.

BISMARCK, VILJEM IN NEMŠKA REPUBLIKA.

Profesor Andreas, član profesorskega zbora na vseučilišču v Heidelbergu, izdaja zbrana dela kneza Bismarcka že več let.

Tretji zvezek Bismarckovih spominov, ki je pravkar izšel, se bavi večinoma z dopisovanjem med železnim kanclerjem in baronico Spitzbergovo, hčerkko bivšega predsednika ministarskega sveta v Würtembergu, von Barnbuhlerja. Bismarck je bil s to damo v tesni zvezi.

Ko je železni kancler padel v nemilost pri Viljemu II., je takoj zaslutil nesrečo, ki se pod megalomanskim cesarjem obeta njegovim domovini. Temu svojemu občutku je dal izraza tudi v pismu, katerega je pisal imenovani dami in ki vsebuje naslednje stavke: "Kajzer misli, da vsako stvar razume bolje od mene. Samega seba neškončno precenjuje in si domisluje, da je večji od Friderika II. Zato je sam sebi največja autoriteta in dela svojevoljno vsako stvar in ne pomici nato, da bi nas lahko zadela nesreča, zlasti, če pride do vojne. Se več, on hoče tudi sam voditi vse vojaške operacije, kar lahko pravpi nemško ljudstvo v straten položaj."

Leta 1893. je zaključil Bismarck novo pismo, ki ga je poslal baronici Spitzbergovi s temi proroškimi besedami: "Mogoče v zalivu tudi druge morske živali, kakor mrože, morske konje, morske krave, rake, školje, morske slone itd. Vsi ti preivable morski globini ležijo brez moči na obali in polarniki jih ubijajo kar s palicami ali železnimi kiji. Meso dajejo psom, ali pa ga porabijo pozimi za zastrupljanje zveri."

Eskimi so na vodi pravi mojstri. Smrt jim je stalno za petami, toda to jih ne moti. Največkrat se spuste na odprt morje zato, ker jim diše kiti. Polarniki so se v kitolovstvu tako izurili, da harpunov sploh ne rabijo. Kite love s posebnimi pastmi. Past je podobna kolesu, ki

Brata Kukman

1901 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 0572

P R V O V R S T N A
GROCERIA
Sveže meso vedno
v zalogi.

Zadnjih par let je mnogo rojakov kupilo pri nas sede in so bili zadowljivi. — Tudi letos imamo veliko zalogu po najnižji ceni.

V zalogi najboljšo vsakovrstno grocerijo — sadje — zelenjavno fino olje — domače kranjske klobase. — Za obisk se priporočamo.



ROJAKI POZOR !!!

V sredu sem dobil kar finega grozinja "Zinfandel," katero imam na progi na Pauline St. in je na razpolago kupcem. — Za nakup se priporoča:

Peter Ruppe
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 3787

SEDAJ JE ČAS ZA -- New - yorško grozdje



Sedaj je cena razmeroma zelo nizka in, ako si sploh mislite napraviti kaj grozdnega soka, je v Vašem interesu, da si naročite eno ali več kar.

SEDAJ JE ČAS ZA NAROČITEV.

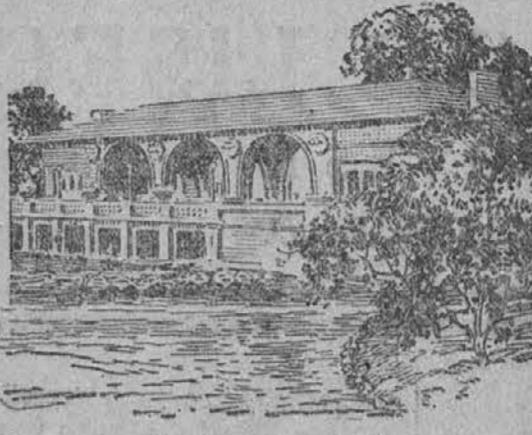
Naročila in druge dopise pošljite na

Jugoslav-American Corp.
455 W. 22nd STREET,
NEW YORK CITY, N. Y.

Telephone Canal 597

Obiščite znamenite chikaške parke

POSLUŽI-
TE SE
RAPID
TRANSIT
LINES



Postaja za čolne v Humboldt Parku

P OJDITE še ta teden en dan v Humboldt park, ki je eden izmed najlepših parkov na zapadnem delu mesta. Ima krasne vrtove, lepa pota, igrališča za otroke, prostor za tenis in lagune. Dan vam bo le prehitro minut. Vzemite "L", ki vas naglo pripelje tja.

Najboljši čas za obisk je med 10 a. m. in 4 p. m. "L" vas pripelje varno pred park. Vzemite Humboldt park vlak na Metropolitan črti. Izstopite na Humboldt Park postaji.

RAPID TRANSIT LINES
FAST - RELIABLE

NAJBOLJE DELO
F. KRAVCAR CENE NAJNIZJE.

1852 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Iz starih čevljev naredim nove — delo trpežno — najnižje cene — rabim najboljše usnje — prepričajte se.



KUPITE GROZDJE SEDAJ!

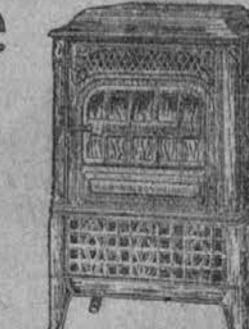
V sredo in četrtek pride par kar kalifornijskega več sort belega in črnega grozinja v Chicago. Kare bodo stale na Ashland avenue in 22nd St. obenem tudi na 61st and 28th St. v Cicero. Grozdje bo najboljše vrste. Se vsem priporoča:

Frank Štefanič
VINOGRADNIK IZ KALIFORNIJE
(naslov za Chicago)

1952 W. 22nd PLACE, PHONE: CANAL 1404

Allen's Parlor Furnace

Krasno
Učinkovito
Ekonomično



Po vsej deželi govorijo o tem novem sistemu, ki daje toplosto. Ker je izdelano v lepem porcelanu in emalju, se z lahkoto drži v čednem stanju. Ta peč zgleda, kakor lepa omara. Toplotlo razširja po sobi na najzdravejši način — vlagi posuši in ogrevja zrak.

Ne kupujte peči dokler niste videli tega!

W. Szymanski

— Dealer in —

FURNITURE in STOVES, HARDWARE and
HOUSE FURNISHINGS GOODS

Telephone Canal 597

1907-1909 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

MALI OGLASL

HISHE IN LOTE.

HISA, 4 sobe, lota 30x201. 1847 Nor-
dica Ave. 94-p do p

BUNGALOW, 6 sob, centr. kurjava,
porč. garaza. Vprašajte zvečer. 4324
N. Meade Ave. \$6500. 99-s do s

MODERNI ZID. BUNGALOW, 6
vel. sob, 2 posebne sobe s strani-
ščem v drugem nadst. 3 vel. spal-
ne sobe v prvem nadst. Vse zrač-
no in svetlo. Klet za zelenjava. Zim-
ska okna in mreže za poletje. "Aut-
hot air heating plant". Vel. lota, al-
ley tlakovana; dva porča. Samo
\$13,500. 1540 No. Linder Ave. Ph.
Austin 8634. 07-t, sr, č

NIZKA CENA.

Nova hiša 2 stan. po 5 sob, porč,
centr. kurj. Lastnik istotam. 5630 N.
Christian Ave. 08-t, sr, č

50x150 LOTA blizu A. E. & C. R. R.,
plin, elektrika, voda. Katoliška na-
seblina. \$950.00 na odp. R. F. O-
gilvie, 609 W. Lake St. 21-t do t

BUNGALOW 6 SOB, moderno. A.
G. Plagge, S. Grand Ave., Deerfield,
Ill. Ph. 227-J. 24-c, p, s

6 STANOVANJ, NIZKA CENA —
sun parlor, po 5 sob, garaza, trans-
portacija, lota na vogalu, samo
\$36,500. \$8000 takoj. — 6902 Stony
Island Ave., Hyde Park 7099.
27-c, p, s

HISA 6 SOB, centr. kurj. zimska ok-
na, mreže za poletje, lastnik v hiši.
2745 Garrison, Evanston, Ill. Phone
Greenleaf 2343. 28-c, p, s

BUNGALOW blizu šole, sun porches,
\$9200 — 4537 N. Lawndale Ave.
31-c, p, s

LOTA 45x125 na Vernon Ave., 2 blo-
ka do kare, poleg drugih blokov do Zoo.
John Stuchlik, 3859 W. 26th St.

82 AKR. ob cesti blizu šole, dobr
trg H. L. Root, Kendall, Mich.
29-č do č

60x155, voda in sewer, 2 bloka do po-
staje, \$16.00 za čevalj. W. F. Plagge,
Deerfield, Ill. Ph. 227 J. 23-c, p, s

FARME NA PRODAJ

ODSTOPI OD PRAVICE do 40 akr.
dobre zemlje za \$100.00. Lahko pre-
skrbijo posojilci za 5 let na ostojo. D.
W. Polkinghorn, Eau Claire, Wis.

19x50 FT. LOTA \$25.00 za čev.
kopališče. North Lake, Waukesha Co.,
Wis. Fred Wein, Hartland, Wis.
12-t do t

3-100 FT. LOTE, \$35.00 in \$25.00 za
čev. Kopališče. Nagawicka Lake,
Waukesha County, Wis. Fred Wein,
Hartland, Wis. 11-t do t

POH!ŠTVO NA PRODAJ.

KDOR NAJVEC ponudi, dobri pohi-
štvo za 5 sob. 353 Walnut St.
00-s do s

POH!ŠTVO za jed. sobo in veliko
drugega zelo ceno. 1017 Winona St.
2. nadst. Sunnyside. 5084. 04-t, sr, č

POH!ŠTVO 2 SOBE in kuhinjska
posoda in dr., rent i totam \$60.00.
819 E. 80th St. 36-c, p, s

POH!ŠTVO RAZLIČNO nizka ce-
na, 3716 Belleplain Ave. 3rd fl.
33-č do č

PIANO VICTROLA in pohištvo niz-
ka cena. 6731 Cornell Ave. 32-č

PATENT & DIES proda za kuhinjsko
posodo, da se jed ne prismodi.
Cena \$2000. Gust Nordstrom, 2548
W. 39th Place. 37-č do č

BARBER SHOP 5 stolov, 326 S. Hal-
sted St. Ph. Haymarket 5185.
26-č do č

UGODNA PRILIKA.

GARAŽA za 35 kar. Auto Laundry
in popravilo. Nizka cena. 913 East
73rd St. 90-p do p

RESTAURANT ustanovljen pred 14
leti. 1203 W. Van Buren St. Bus.
moderna trgovina. 88-p do p

DELICATESSEN. Grocery in Lunch
pravovrtni na prometnem kraju,
stanovanje in sobe za oddati, vse
modern. 11

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

(KONEC.)

Ko je popil kavo, zaklical je: "Viržinko!" za viržinko: "Novine!" Marker mu je prinesel stare "Novice" in zaničljivo ga ogledal. "Nemške novice!" zahteval je Matevž, preobračal list in delal se, kakor bi bral. "Se jedno črno kavo!" ukazal je iznova in nazadnje: "Račun!" — Ponosno je izvlekel petdesetak iz listnice in razgrnil ga na mizo. Marker ga je vzel in šel; a z drobižem ga dolgo ni bilo nazaj.

"Vse kote bodo premetli, da ga zmenjajo," misil je samoljubno Matevž in moško puhal dlim proti stropu. A slave je bilo kmalu konč. Vrnil se je marker in ž njim policaj, ki je povabil Matevža s seboj, da bo povedal, kje je dobil ta denar.

Gospod Liseč pa je peljal Vrbana in nevesto njegovo k notarju.

Med potom reče Vrban: "Notarjev je v Ljubljani več. Vi, gospod Liseč, pojte malo poprašat okrog, kateri bi bil cenejši za tako reč; jaz bom pa stopil v hranilnico, da naložim nekaj denarja. Zadnje čase so mi začeli vračevati dolžniki in škoda je, če bi denar takole ležal." — Liseč pa ni hotel spustiti Vrbana izpred oči in skupaj so šli v hranilnico vsi trije. S tresočo roko je izvil Vrban knjižico iz velike rdeče rute, položil med liste denar, skoro same Prelaznikove petdesetake, in izročil vse skupaj uradniku. A uradnika s knjižico tudi dolgo ni bilo nazaj in ko se je pokazal med okencem, vstopila sta dva policaca.

"Oče, ta denar je ponarejen, ni za nič," dekal je uradnik.

"Kako pravite?" vprašal je Vrban, ki je le na pol razumel besede.

"Ponarejen denar ste prinesli," ponovil je uradnik, "denar, ki ne velja nič."

"Denar, ki ne velja nič," zastokal je Vrban in prijemal se za ograjo; "moj denar za nič!" Stemnilo se mu je pred očmi in kolena so se mu pošibila. Da ni bil stol pri rokah, zgrudil bi se bil na tla. Tresel se je po vsem životu in krčevito se grabil za prsi.

"Kaj pa Vam je! Kaj pa Vam je!" klicala je Lenka, ki se je sramovala tikati pred ljudmi svojega ženina.

"Nič, nič," šepetal je Vrban onemogel v Ličevih rokah. Lice mu je sivelno krog vdrnih oči; še nekaj časa so se pregibale ustnice in: "denar, denar," se je še slišalo, potem nič več. Po zdravniku so začeli klicati po pisarni; a ko je prišel zdravnik, bilo je za Vrbana že

prepozno. Liseč ga je tresel, drgnil na vse pretege, klical z obupno vztrajnostjo — zastonj. Neznosna nejevolja, kakeršno rodila zvest brezuspešnega napora in podprtih nadanj, srd na Vrbana, na samega sebe in na ves svet sta tedaj prevzela Liseča, da se ni oziral ne na kraj ne na ljudi. Poteagnil je Vrbana listnico iz žepa in potisnil jo Lenki v roko. Policaj ga je ustavil.

"Ta denar je tega dekleta," hudoval se je Liseč. "Davi ga ji je podaril ta mož. Jaz sem priča."

"To se vse pokaže," dejal je oni; "zdaj pojdeti z nama, da povesta, odkod je ta denar."

Liseč se je jezik, kaj njega briga ta denar; a moral je iti s sestro pred sodnika, kjer jih je že čkal Matevž. Ta ni tajil ničesar; in takoj so šla poročila in ukazi na orožniško postajo, in tisti dan, ko so prijeli Matevža, ujet je bil tudi Brdar.

Druzega dne po noči se je vrnil gospod Liseč s svojo sestro domov. Hud je bil videti in pobit in več dni se ni pokazal ljudem. Zakaj Vrban je bil umrl brez oporoke. Pri zapuščinski obravnavi se je prisodilo vse njegovo precejšnje imetje najblžnji sorodnici Jerici. Gospod Liseč se ni mogel več videti v Dobravi, kjer je bil pogorel tako do tal. Na Vačah je dobil kupca za hišico in preselil se z ženo in sestro nekam na Dolensko, kjer nadaljuje, zopet član in cenjen, svoj obrt. A če ne bode miroval kmalu, ovadijo ga sodišču.

Prelaznika so kmalu dobili v pest, poteagnil pa je s seboj v nesrečo mnogo Dobravcev.

Brdar ni več videl svojega otroka. Brat ga je obiskaval, a kader ga je vprašal, če sme pripeljati Janezka, stresel se je Janez, pomislil nekoliko in odločil, naj ga ne vodi k njemu niti mu ne govoril o očetu. Hlastno pa je popraševal, kakšen je sin, kako se mu godi, in če je priden in ponižen. Umrl je, preden je dostal kazen, iz koprnenja po ljubljenem otroku, ki se ga ni upal več videti, ko mu je bil ugrabil premoženje in dedno dobro ime.

—
Pralnice v New Yorku se združujejo.

Poroča se, da se je v New Yorku združilo kakih 12 pralnic, ki bodo obravljale skupno po enem načinu in lastovane po enem trustu. Na ta način odpravijo, med seboj neprestano konkurenco in boljše polje se obeta vsem. Za pralnice, ki so s tem ustvarile nekak trust, bo kajpada boljše. Slabše pa bo za odjemalce.



POZOR!

STOJ!

CITAJ!

TRI STVARI SO, na katere se mora vsakdo ozirati. Te so: Zmerne cene, postrežba in točnost.

Društva, organizacije, župnije, trgovci in obrtniki se morajo še posebno nato ozirati, kadar naročajo tiskovine za svoje uradne potrebščine.

MI NE PRAVIMO: pri nas naročite. Ne, ampak pravimo, nas za cene vprašajte predno oddaste svoje delo drugam.

NAŠA TISKARNA je tekom zadnjih sedem let zadovoljila na stotine društv in posameznikov s tiskovinami. Kdor naroči tiskovine pri nas enkrat, jih naroča vedno. In temu so zopet vzrok tri stvari: zmerne cene, postrežba in točnost!

PRESTAVLJAMO slovensko na angleško in obratno, kakor tudi iz drugih jezikov. Vsem se priporočamo.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

Kdor v "Amer. Slovencu" oglasja, temu se kupec ali odjemalec takoj oglasi!

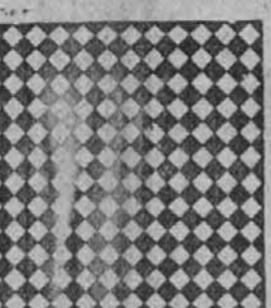
R. PAVLOSKI

Slovenski fotograf
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.
Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

IT ALWAYS PAYS TO ADVERTISE IN "AMERIKANSKI SLOVENEC".

PRIPOROČAM SE
rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izberi pri meni.

FR. PENGAL,



Ne kupujte drugje!

dokler niste videli naše preproge, linoleum, congleum in vsakovrstne karpete za kuhinje in druge sobe.

Ceneje kakor v mestu dobite pri
F. NOVICKI
1738 W. 18th St., Chicago, Ill.



\$25 do \$50

Posebno debeli moški dobijo gotovo pri nas oblike, kakor tudi zimske suknje, da jim bodo pristojale. Zimske suknje do velikosti 52.



M. H. JELINEK, lastnik

COR. BLUE ISLAND AVE. & 18th ST., CHICAGO

Za one, ki živijo zunaj mesta je prav pripravno, ako pridejo k nam kupovat ob torkih, četrtekih in sobotah zvečer ali pa v nedeljo dopoldne.

JIRST NATIONAL BANK
Established 1857

PRISTOPITE
k našemu 1927

VACATION CLUB

ki se baš sedaj ustanavlja.

First National Bank

Največja in najstarejša banka v Joliet-u.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK IN JOLIET

DR. T. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill.
Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

PISANO POLJE
J. M. Trunk

Viharna ploha.

Že prej je neki "Spokornik" prav zbegano sporočil iz Milwaukeeja in West Allisa, Wis., da je škofova kapa in napoved birme vse zbegala in podrla vse rdeče, napredne in svobodomisne trdnjave. Hugo je moral biti, kajti v št. 179. Proslete se znova oglaša z dolgim dopisom neki "Opazovalec" in skuša olajšati in oslajšati srčno gorje nad vsem naprednim porazom.

Kakor v Mundeleinu, je bil tudi na West Allisu Bog rdečkarjem in naprednjakom baje zelo naklonjen, kajti pri vsi nešreči se je "mesto škofa Jegliča na vernike vsula viharna ploha." Ako pa srečna in viharna ploha ni od Boga, je pa gotovo od matere Narave, katero gotovi ljudje zelo obrajtajo, če jim je ustrezeno.

Drugače pa se "Opazovalec" tako-le pritožuje nad zarukanim narodom: "Pokazalo se je veliko ignoranca in hinavščine. Nekateri so pokazali, da se niso še čisto nič osvobodili tistih budalosti, ki so jim jih v bivši Avstriji vteplali v glavo in da so še vedno po pasje ponizni. Kar so ljudstvo v tistih časih učili, tisto sedaj po papagajsko ponavlja, ker ljudstvu so bili pokvarjeni in zastrupljeni možgani še predno je bilo sposobno samostojno misliti . . . Njih možgani so slabši, kakor avtomati: avtomat deluje, ko je navit, možgani teh ljudi skoz vse leta niso delovali. Kakor hitro navaden pneuminjevalec običe belo srajco čez hlače in si da preko sebe zlat ornat ali se kakso drugače našemi, že nore za njim. Roko gredo lizat človeku, kakoršen je Jeglič in poleklekuje pred njim kot najbolj barbarski pagani pred svojimi maliki. Samo milovanja je vredna taka masa."

Za vse te ljubeznosti naj se dotočni iz Milwaukeeja in W. Allisa pri Prosveti sami zahvalijo, saj "Opazovalec" ne bo v teh naselbinah edini, ki "zna samostojno misliti," in bi bili vsi drugi samo-le "masa."

Ker srečna viharna ploha očividno ni storila vsega, kar bi bilo "Opazovalcu" prav, mora še sam odpreti zatvornice lastne duševne plohe in razlijite nad škofa prav vse, kar mu je slabega prišlo v pero. In ker tudi ta ploha ni dosti učinkovita, opleta po Milwaučanih, češ: "Vi ne isčete resnice, vi isčete slepila v zlatem ornatu, vi isčete fraz, s katerimi vas pitajo, vi isčete . . ." In da izprazni ototno srce, vzame na piko še "krščansko civilizacijo," ki ima "ječe in kriminalce, norišnice in norce, ima morilnice s plinom, električne stole in vešala . . ."

Srečni ljudje, ki se imajo same za najbolj "kšajt," vse druge pa za grozno zarukane. Primeni bo pa samo-le ena hiba in ta je, da so vsi takci "kšajt" ljudje v resnici najbolj — zaručani.

Srečni ljudje, ki se imajo same za najbolj "kšajt," vse druge pa za grozno zarukane. Primeni bo pa samo-le ena hiba in ta je, da so začeli v Mehiki celo duhovniki strajkati. "Dobro bi bilo, ko bi vsi duhovniki vedno strajkali," vzdihuje in želi srajca, posebno Trunk naj bi šel že enkrat na ta tako zaželeni strajk, ker poleg krvi vidi srajca tudi — zastrupljenje možganov, ako ne pride do strajka, in je smola zopet le ta, da bi težko kdo zamogel strajkni možgani zastrupiti, ker vse kaže, da je srajca brez posebnih možganov.

Krvava histerija Ljubljanske srajce utegne imeti še zle pot sledice, posebno zdaj, ko je mavha prazna in le počasi nekaj kapa.

Nesreča pri telovadbi. — Na sokolskem letnem telovadišču v Ljudske vrtu v Mariboru se je ponesrečil 22letni Ivan Korušček. Zlomilo se mu je telovadno orodje in pri padcu je dobil težje notranje poškodbe. Prepeljan je bil v bolnico.